

PMI Slovenija: dobre novice iz proizvodnega sektorja

03.01.2016 22:30 Finance 1/2016

Premiarno predstavljamo vrednost slovenskega kazalnika PMI, ki je v decembru nameril veliko rast novih naročil, proizvodnje in zaposlovanja

Jure Ugovšek

Slovenski gospodarstveniki, ekonomisti in analitiki so bogatejši za podatek, ki meri razmere v slovenskem proizvodnem sektorju. Indeks **PMI** Slovenija, ki ga bomo v sodelovanju z Združenjem nabavnikov Slovenije v vsaki prvi izdaji meseca objavljali v časopisu Finance, za mesec december sporoča veliko rast naročil, proizvodnje in zaposlovanja.

Združenje nabavnikov Slovenije (ZNS) testno meri indeks PMI od maja 2014, še nikoli pa se vrednost kazalnika ni povzpela tako visoko, kot je znašala decembra 2015. Indeks je pri 71,2 visoko nad vrednostjo 50, ki je meja med optimizmom in pesimizmom nabavnih direktorjev.

Uroš Zupančič, ki vsak mesec izračunava indeks, najvišjo vrednost doslej pojasni kot posledico decembrske velike mesečne rasti naročil. »Enako velja za rast proizvodnje in vnovično zaposlovanje. Decembra je bilo opaziti, da so podjetja veliko rast in potrebe po materialih pokrivala z zmanjšanjem zaloge repromaterialov. Ob rasti povpraševanja pri nekaterih podjetjih zaznavamo tudi podaljševanje dobavnih rokov,« pojasni Zupančič.

Optimistični proizvajalci kovinskih izdelkov in električnih naprav

Decembra sta med proizvodnimi panogami izstopali proizvodnja kovinskih izdelkov ter proizvodnja električnih naprav. »Na podlagi dobrega vzorca lahko sklepamo, da so se v obeh sektorjih močno povečali dobavni roki ter tudi število zaposlenih. Zanimivo je, da so cene nabavnih

izdelkov med izdelovalci kovinskih izdelkov močno upadle. Verjetno gre iskati vzroke v nižanju cen surovin, te se še vedno cenijo, tako aluminij kot jeklo. So pa podjetja kljub povečani proizvodnji in močno povečanim naročilom okrepila zaloge končnih izdelkov,« **ugotavlja Zupančič**.

Kaj je vzrok za visoko vrednost PMI

»Slovenska predelovalna industrija, ki je usmerjena v izvoz, je v glavnem odvisna od povpraševanja v Evropi. Enako sliko imamo v **Impolu**, kjer proizvajamo valjane, stiskane in kovane izdelke iz aluminija. Evropska avtomobilska industrija je dober kazalnik razmer na trgu in po uspešnem letu 2015 računamo, da bo povpraševanje precej stabilno vsaj v prvi polovici leta 2016, in to kljub velikemu upadanju cen surovin in energentov na svetovnih borzah. Dober kazalnik so že sklenjene letne pogodbe in to je vsekakor razlog za zmerni optimizem. Seveda bo veliko odvisno tudi od sprotnih, mesečnih naročil evropskih kupcev. V Impolu pričakujemo, da nam bo razpršenost prodaje tako med različnimi panogami kot med industrijo in trgovino pomagala pri realizaciji še enega uspešnega leta,« pojasni **Tanja Brkljačič** iz Impola.

Zakaj tako velika nihajnost indeksa?

Novembra je bila vrednost indeksa 34,8, decembra 71,2. Zakaj tako velika nihajnost? »To je odvisno od števila podjetij, ki odgovarjajo na anketo, in seveda od velikosti gospodarstva. Tudi v tujini je nihajnost indeksov med meseci velika. Za primer lahko vzamemo Dansko, ki je sicer veliko večje gospodarstvo, kot je Slovenija, pa so imeli denimo septembra lani vrednost indeksa skoraj 70, naslednji mesec pa upad za skoraj 20 odstotnih točk. Velik vpliv ima tudi razporeditev števila odgovorov znotraj standardne klasifikacije dejavnosti. Če imamo večinoma odgovore zgolj iz določenih sektorjev, je vpliv na nihanje toliko večji. Eden izmed razlogov je tudi, da imamo v Sloveniji veliko sektorjev med proizvodnimi podjetji, kjer prvo podjetje ali prvih nekaj pomeni skoraj celoten delež sektorja,« **pojasni Zupančič**.

Ker je nihajnost mesečnega indeksa velika, bomo objavljali tudi trimesečno drseče povprečje. Decembra to pokaže, da se je vrednost

indeksa PMI Slovenija v zadnjem trimesečju leta znova dvignila nad 50, torej nad mejo med pesimizmom in optimizmom.

Rast PMI evrskega območja dobro znamenje za Slovenijo

»Analiza gibanja proizvodnega PMI evrskega območja pokaže, da je bil ta še oktobra lani na petmesečnem dnu, proizvodni PMI decembra lani pa je bil na 20-mesečnem vrhu in je znašal 53,1 (novembra 52,8). EU ima celo največjo rast novih naročil po aprilu 2015. Tudi zaposlovanje v tujini se povečuje že 16 mesecev zapored. Iz teh podatkov gre sklepati, da je gospodarstvo EU v zelo dobri kondiciji. V primerjavi s prejšnjima slabima mesecema lahko pričakujemo, da se bo del trenda povečane rasti v EU prenesel tudi v Slovenijo in tako kot decembra tudi januarja raven PMI obdržala na višji ravni, kot smo ji bili priča oktobra in novembra,« **napoveduje Zupančič.**

Zakaj je dobro spremljati PMI

»Kazalnik dobro odseva razpoloženje v industriji, kar je za slovensko gospodarstvo še toliko pomembnejše. Industrija pomeni petino slovenskega BDP, takšen delež pa je tretji največji v Evropi. Na stari celini poznajo tri različice kazalnika: kompozitnega, industrijskega in storitvenega, pri čemer industrijski uživa največji interes poslovne javnosti. Za Slovenijo je pomembno, da združenje nabavnikov ta kazalnik izračunava ter da podjetja to sprejemajo kot nekaj dobrega. Pomen je pozitiven tudi za državo, saj lahko ta prej začuti, v katero smer se obračajo poslovni trendi. Ta kazalnik spada v kategorijo »leading« ali »forward« indikatorjev, ki tako prej kot drugi kazalniki (industrijska proizvodnja, poraba elektrike v gospodarstvu, kreditiranje podjetij) opozarja na uspešnost industrije. Pri slovenskem kazalniku kaže še omeniti, da precej dobro korelira s podobnimi kazalniki v glavnih izvoznih partnericah. Z drugimi besedami, če gre nemškimi industrialcem dobro, je precej verjetno, da dobro razpoloženje prehaja na celotno dobaviteljsko verigo, katere del so tudi slovenski dobavitelji. Žal velja tudi obrnjeno,« pojasni **Bojan Ivanc**, vodja analitske skupine **SKEP** pri **GZS**.

Kaj je PMI

Z novim letom bomo v vsaki prvi izdaji Financ v mesecu objavljali vrednost kazalnika slovenskih nabavnih menedžerjev PMI, ki ga izračunava Združenje nabavnikov Slovenije (ZNS). Omenjeni kazalnik v tujini sodi med tiste, ki jih ekonomisti in borzniki zaradi aktualnega prikaza razmer v industrijski proizvodnji najbolj spremljajo. Poročila državnih statističnih uradov namreč prihajajo z večjo zamudo. Vrednost nad 50 pomeni, da gospodarstvo raste, vrednost pod 50 pa, da se gospodarstvo ohlaja. A se je pri vrednosti indeksa 55 treba zavedati, da spremljamo petodstotno rast slovenskega BDP. Višina indeksa le sporoča intenzivnost rasti. Tako kot tudi denimo novembrski upad na indeks 34 ni pomenil, da se gospodarstvo ohlaja po 16-odstotni stopnji, temveč le to, da so podjetja umirila svojo rast, ki pa je lahko bila prejšnji mesec toliko bolj intenzivna. Zato je treba upoštevati tudi trimesečno drseče povprečje, ki omenjena nihanja umiri.

Kako se izračunava

»Podjetja odgovarjajo na vprašanja zgolj z odgovori: manj, enako, več kot prejšnji mesec. PMI se izračunava na podlagi petih vprašanj:

- nova naročila (30-odstotna utež),
- proizvodnja (25-odstotna utež),
- zaposlenost (20-odstotna utež),
- dobavni roki (15-odstotna utež),
- zaloge repromateriala (10-odstotna utež).

Anketa vsebuje še štiri vprašanja, ki so namenjena dodatnemu pojasnjevanju indeksa in niso upoštevana v izračunu,« **pojasni Zupančič.**

Koliko podjetij sodeluje

Trenutno v anketi sodeluje, merjeno po prihodkih, približno 20

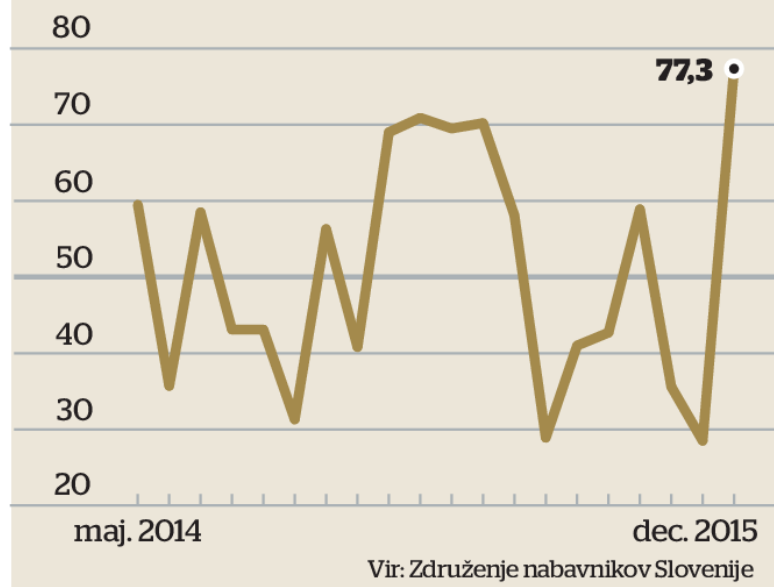
odstotkov podjetij iz sektorja predelovalne dejavnosti. To je dovolj, da je PMI zanesljiv, vendar žal še ni dovolj enakomerno razpršen po vseh sektorjih. Naš cilj je, da bi znotraj posameznega sektorja standardne klasifikacije C odgovorilo vsaj 30 odstotkov podjetij. V določenih sektorjih nam to že uspeva, v nekaterih moramo to še narediti,« **razlaga Zupančič**.

Kdo ga izračunava

»Metodologijo, ki je enaka za ves svet, smo prenesli iz danskega združenja nabavnikov DILF, s katerim smo tesneje povezani. Ker je metodologija dovolj preprosta, smo se odločili, da ga bomo izračunavali sami v ZNS in si s tem zvišali dodano vrednost,« pojasni **Uroš Zupančič**, član strokovnega sveta ZNS, urednik e-časopisa Nabavnik.si in zaposlen kot vodja projektov v sektorju nabava v podjetju **Adria Mobil**, ki naredi izračun in komentarje ter pripravi vse potrebno za objavo.

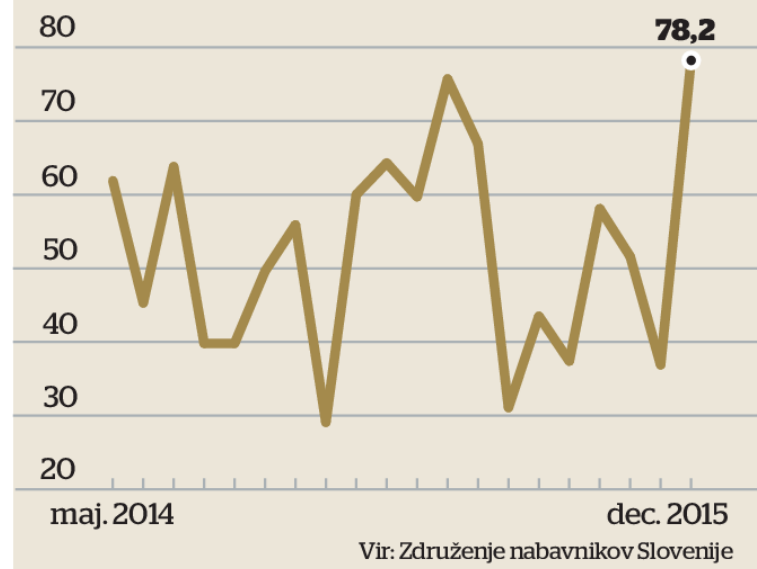
Nova naročila

► Indeks (vrednosti nad 50 točk pomenijo rast, pod 50 točk pa krčenje)

Proizvodnja

- ▶ Indeks (vrednosti nad 50 točk pomenijo rast, pod 50 točk pa krčenje)

Zaposlenost

- ▶ Indeks (vrednosti nad 50 točk pomenijo rast, pod 50 točk pa krčenje)

